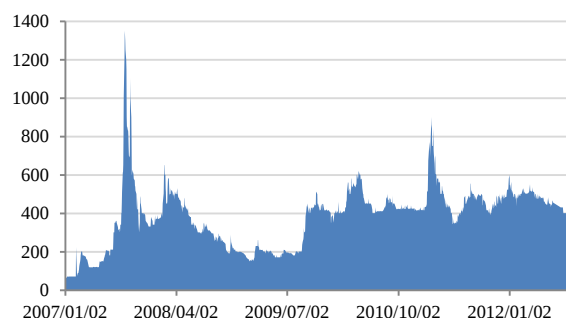

Улсын их дэлгүүр ХК (UID.MSE)

Салбар: Худалдаа, үйлчилгээ

2012.10.04

Хувьцааны үнэ

Үнэт цаасны үзүүлэлтүүд

Симбол	UID
Хувьцааны код	484
Нийт гаргасан хувьцаа	36,807,850
Зах зээлийн үнэ 2012.10.04 (төгрөг)	400
Зах зээлийн үнэлгээ (тэрбум төгрөг)	14.7
52 долоо хоног- их/бага (төгрөг)	60 / 1350

Эх сурвалж: Монголын хөрөнгийн бирж

Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд

	2010	2011
Нийт хөрөнгө (тэрбум төгрөг)	11.53	11.5
Цэвэр ашиг (тэрбум төгрөг)	-1.41	-2.98
Өр төлбөрийн дүн (тэрбум төгрөг)	7.79	10.7
Биет бус хөрөнгийн дүн (тэрбум төгрөг)	0.0012	0.0012
Эзэмшигчийн өмчийн дүн (тэрбум төгрөг)	3.7	0.8
Нэгж хувьцаанд ногдох ашиг (EPS)	-38.4	-81
Үнэ ашгийн харьцаа (P/E)	-11.7	-5.9
Үнэ эзэмшигчийн өмчийн харьцаа (P/B)	4.4	23.4
Нийт хөрөнгийн өгөөж (ROA)	-0.12	-0.26
Эзэмшигчийн өмчийн өгөөж (ROE)	-0.38	-3.93
Нэгж хувьцааны ногдол ашиг (DPS)	0	0
Ногдол ашгийн өгөөж	0	0
Дундаж хувьцааны үнэ (төгрөг)	449	481
Дундаж зах зээлийн үнэлгээ (тэрбум төгрөг)	16.5	17.7

Эх сурвалж: Стандарт инвестмент ХХК

Судалгааг бичсэн:

Цэдэвдорж ЧИМГЭЭ,

Судалгааны багийн ахлагч

chimgee@standardinvestment.mn

$T + 976\,701\,14433$

 $M + 976.99066293$

Бямбаа МӨНХТУЯА.

Судалгааны ажилтан

munkhtuya@standardinvestment.mn

$T + 976\ 701\ 14433$

$M + 976\ 99027432$

КОМПАНИЙН ТОЙМ

Танилцуулга

Улсын их дэлгүүр нь 1924 онд анх ЗХУ-ын мэргэжилтнүүдийн тусламжтайгаар “Төв дэлгүүр” нэртэйгээр байгуулагджээ. 1933 онд “Төв дэлгүүр” нь шинэ байранд орсноор одоогийн уран зургийн галлерей “Их дэлгүүр” хэмээн нэрлэгдэж, 1961 онд одоогийн барилга ашиглалтанд орсноор “Улсын их дэлгүүр” гэж нэрлэгдэх болсон. 1999 онд Монгол улсын засгийн газрын шийдвэрээр “Улсын их дэлгүүр”-ийг хувьцаат компани болгон өөрчлөн, зохион байгуулсан бөгөөд нийт хувьцааны дийлэнх хувийг “Номин холдинг” ХХК эзэмшиж байна. Улсын их дэлгүүр нь нийт 25,000 м² талбайтай, үүнээс ашигтай талбай нь 19,000 м² юм.

Менежмент

“Улсын их дэлгүүр” ХК нь нийт 36,807,850 ширхэг энгийн хувьцаа гаргасан. Хувьцаа эзэмшигчийн бүтцийг дараах байдлаар харуулав.

Хувьцаа эзэмшигчид

Ýô Ñè Áé ÖÕÊ	73.5%
Ṛḙıæ Èõ ÖÕÊ	5.6%
Òàààíáíää òðáéá ÖÕÊ	5.2%
Áóñää	15.7%

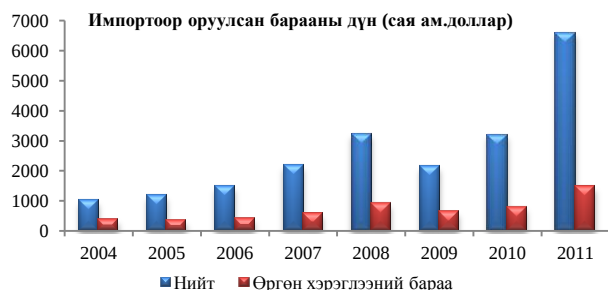
᠐°ᠡ°°ᠡ°᠊ ᠋ ᠣ᠗ᠡᠳᠠ᠎ᠤ ᠴ°ᠠᠡᠦᠡᠢ ᠠᠭᠠᠳᠠ – Ш.Энхбаяр

Ноён Шагдарсүрэнгийн Энхбаяр нь 1975 онд Улаанбаатар хотод төрсөн, 1992-1996 онд МУИС-ийн ЭДС-ийг нябо, эдийн засагч мэргэжлээр төгссөн. 1996-1997 онд Төрийн өмчийн хороонд мэргэжилтэн, 1997-2002 онд “Номин трейд” ХХК-ийн дэд захирал, 2002-2003 онд “Интер” банкны дэд захирал, 2002 оноос “Эрдэнэт хивс” ХК, “Улсын их дэлгүүр” ХК-ийн ТУЗ-ийн даргаар ажиллаж байна.

Ã¿éöýòãýõ çàõèðàë - Б.Хүрэлхүү

Ноён Бямбаагийн Хүрэлхүү нь 1974 онд Дархан хотод төрсөн, 1992-1996 онд МУИС-ийн ЭЗДС, 1998 онд Малайз INTAN-д өмч хувьчлалын удирдлага, 1999-2002 онд МУИС-ийн ХЗС-ийг эрхзүйч мэргэжлээр тус тус төгссөн. 1996 онд Монголын хөрөнгийн биржид Бүртгэл хяналтын газарт мэргэжилтэн, 1996-2000 онд Төрийн өмчийн хороонд мэргэжилтэн, 2000 онд “ЗГМС” ХХК-ийн гүйцэтгэх захирал, 2000-2003 онд “Улсын их дэлгүүр” ХК-ийн гүйцэтгэх захирал, 2003-2005 онд “Номин холдинг” ХХК-ийн хянан шалгах газрын дарга, 2005 оноос “Улсын их дэлгүүр” ХК-ийн гүйцэтгэх захирлаар ажиллаж байна.

Зах зээлийн мэдээлэл

Эх сурвалж: Монголын үндэсний статистикийн хороо

Компанийн өсөлт, хөгжил

Улсын их дэлгүүр нь хотын төвд байрладаг 25,000 м² талбай бүхий 7 давхар объектай, үндсэн үйл ажиллагааны орлогын дийлэнх хувийг түрээсийн орлого бүрдүүлдэг. 1999 онд Монгол Улсын Засгийн газрын шийдвэрээр “Улсын их дэлгүүр”-ийг хувьцаат компани болгон өөрчлөн байгуулахад нийт хувьцааны дийлэнхийг “Номин холдинг” ХХК эзэмшиж, хөрөнгө оруулалт болон менежментийн өөрчлөлтийг үе шаттайгаар хийж иржээ. “Улсын их дэлгүүр” ХК нь 1961 оноос хойш их засвар хийгээгүй байсан ба 2009-2010 онд дэлгүүртээ өргөтгөл хийн, дэлгүүрийн гол хэсэгт урсдаг шат, зарим нэг инженерийн байгууламжийн хэсэгчилсэн шинэчлэл, жижиг засвар, өөрчлөлтүүдийг хийснээр ашигтай талбайн хэмжээ нэмэгдсэн байна. Энэхүү хөрөнгө оруулалтын дийлэнхийг зээлийн хөрөнгөөр санхүүжүүлсэн бөгөөд компанийн хуримтлагдсан зээл, зээлийн хүүгийн өглөг болох 10,612,575,000 төгрөгийг, “Номин Холдинг” ХХК-аас зээлснээр 2011 оны жилийн эцсийн байдлаар 2.98 тэрбум төгрөгийн алдагдалтай гарсан байна. Иймээс “Улсын их дэлгүүр” ХК нь энэхүү өрийг хувьцаагаар солих төсөл боловсруулан, хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар батлуулан, материалаа Санхүүгийн зохицуулах хороонд өгөөд байна. “Улсын их дэлгүүр” ХК-ийн үндсэн түрээслэгч нь Номин Холдинг ХХК бөгөөд бүхий л урсгал зардлуудыг төлдөг байна.

Дүгнэлт

“Улсын Их дэлгүүр” ХК нь Монголын хөрөнгийн бирж дээр бүртгэлтэй компаниудаас хамгийн олон хувьцаа эзэмшигчтэй компани юм. Компанийн нийт орлого 2010 онд 939.2 сая төгрөг, 2011 онд 1,773.4 сая төгрөг болж, өмнөх оныхоос 610.5 сая төгрөгөөр буюу 65%-иар өссөн байна. Харин нийт зардал 2010 онд 1,894.8 сая төгрөг, 2011 онд 4,756.2 сая төгрөг болж, өмнөх оныхоос 2,61.4 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна. 2011 оны нийт зардлын 1% буюу 38.9 сая төгрөгийг цалин хөлс, 10.8% буюу 421.2 сая төгрөгийг үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, 3.3% буюу 129.2 сая төгрөгийг ашиглалтын холбогдолтой зардал, 4% буюу 157.6 сая төгрөгийг барилгын урсгал засварын зардал, үлдэх хувийг бусад зардал эзэлж байна. Мөн 2010 онд 7,789.9 сая төгрөгийн өглөгтэй байснаас оны эцэст 10,732.3 сая төгрөг болж, 2,942.4 сая төгрөгөөр буюу 37.8%-иар өссөн байна. Өр төлбөрийн дүн өссөн нь барилгын урсгал засвар, өргөтгөлийн ажилтай холбоотой байна. “Улсын их дэлгүүр” ХК нь 2007 онд 3 төгрөгийн ногдол ашиг тараасан бөгөөд үүнээс хойш ногдол ашиг тараагаагүй байна. Үнэ ашгийн харьцаа (P/E) нь 2010 онд -11.7, 2011 онд -5.9, нийт хөрөнгийн өгөөж (ROA) нь 2010 онд -0.12, 2011 онд -0.26, нийт эзэмшигчийн өгөөж (ROE) 2010 онд -0.38, 2011 онд -3.93, эзэмшигчийн өмчийн харьцаа (P/B) нь 2010 онд 4.4, 2011 онд 23.4 гэсэн үзүүлэлттэй байна. Компани алдагдалтай ажилласан тул тус үзүүлэлтүүд сөрөг гарсан байна.

Холбоо барих

Хаяг:

Стандарт Инвестмент ХХК
Монгол Улс, Улаанбаатар хот
Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо
Жигжиджавын гудамж 5/3

Шуудангийн хайрцаг:

Төв шуудан, Улаанбаатар 15160,

Хайрцагны дугаар 1487

Утас: +976 7011 4433

Факс: +976 7011 4433

www.standardinvestment.mn

info@standardinvestment.mn

Мэдэгдэл

[illegible]

Ýíyóçç íyáyýeyé íú ylàð íyáyí çíyó òààñúà òóààèààí àààð, òóààèààð ñàíàè áóþó ò°ð°íà° ïðóóèàèòùí ç°àè°à° àèð þí. Ýíà áòðàñàí çíy òàíøééí íyáyý, áónàà òííí íyáyýeyé, òàèéààð çýðyà íú ç°àð°í òòòàéí íyáyýèèèèà áyèðàyò çàèéí ààèàèùà èèðàyò á°à°°à °°ð°è°àà°æ, òóàññàè àíèíí /Ñòàíààðð Èíààñòíàíò ÕÕÈ °°ð°è°èèèà íyáyáayò àèàààçé/. Ì yáyýèèèèà ç°àð°í òàyàèàñàí òóàù ççí àíèíí àèààí ààèàóóèèèàùí òýðyàòyýíà çíðèóèñàí àà Ñòàíààðð Èíààñòíàíò ÕÕÈ-èéí ç°àð °°ð°èàçéàyýð íyáyýèèèèà yìàð íyáyí òyèàýðýýð òààð íú ààìæóóèàð, òçàýýð, òóóèààðèàòùà òíðèàèííí.

© 2012 Standard Investment LLC

Хавсралт 1

ТАЙЛБАР

МОНГОЛ	АНГЛИ	ТАЙЛБАР	ЖИШЭЭ
ÍÝÄÊ ÕÕÄÛÕÄÄÍÄ ÍÄÄÍÕÄØÊÄ	EARNING PER SHARE - (EPS)	Íýäê õõäüõääíä íääíõ äøêä íü ýðäýêõýíä ääêäää íýäê õõäüõääíä íääíä äóê õýäýð äøäêéí õýíäýý þì. Ýýý õäðüõää êíííäíêéí äøêäð äæêêêäääáíü ÷õõäê ççççýýêð äíêäíä. Íýäê õõäüõääíä íääíä äóê äøäêéí õäðüõää íü íýäê õõäüõääíä íêäíõ íääíê äøäêéí õýíäýý äêø þì. Êõýíõ õíðêíêäíêä EPS-í õíäíðõíê õõäêêä íääíê äøêäð íêäíäíä ääêíä.	Íýäê õõäüõääíä íääíõ äøêä õííõíõäíí ääðääð õííü,íäíð õííõíí.
¬ÍÝÄÄ ÄØÄÊÊÍ ÕÄÐÜÕÄÄ	PRICE TO EARNING RATIO - (P/E)	¬íý äøäêéí õäðüõäää õõäüõääíü çäð çýýêêéí çíêä íýäê õõäüõääíä íääíõ äøäêéí õýíäýýíä õõäääê õííõíõ ää ýýý õäðüõää íü êíííäíêéí 1 ð°äð°äêéí íðêíäüä çäð çýýê ð°ä°íä° íðóóêää÷êä õýäýí ð°äð°ä°ð çíýêä õõäêäääí äääõää äýýý ääêääää êýððêêêäýä.	¬íý äøäêéí õäðüõäää õííõíõäíí ääðääð õííü,íäíð õííõíí. Yнэ ашгийн харьцаа = $\frac{\text{Зах зээлийн үнэ}}{\text{Нэгж хувьцаанд ногдох ашиг}}$ 2011 íä Улсын их дэлгүүр ÕÊ-êéí íýäê õõäüõääíü çäð çýýêêéí äõíääê çíý 481 ð°äð°ä, íýäê õõäüõääíä íääíõ äøêä -81,03 ð°äð°ä ääêñäí äíê çíý ää äøäêéí õäðüõäää ääðääð ääêäëääð õííõíí.
ÄÄÍÑÍÜ¬ÍÝ	BOOK VALUE	Ääíñíü çíý äýäýä äíê õõõäéí êíííäíê çêê äæêêêääääää çíäñííêíí äýõýä ääíü íýäê õõäüõääíä íääíõ õõäêêä õíäíðõíêéíí. Í°í ääíñíü çíêêä çäð çýýêêä çíýðýê õäðüõõóêä õõäüõääíü çíýêäýä íýäýä äíêíí.	Ääíñíü çíêêä õííõíõäíí ääðääð õííü,íäíð õííõíí. Дансны үнэ = $\frac{\text{Нийт хөрөнгө – Өр төлбөр – Эзэмшигчийн өмч}}{\text{Дундаж гаргасан хувьцааны тоо}}$ Улсын их дэлгүүр ÕÊ-êéí 2011 ííü ñäíðçíêêéí ääêäíäíä õõñäääñäíääð íêêð ð°ä°íä° 11,491,420,350.6 ð°äð°ä, °ð ð°êä°ð 10,732,359,224.33 ð°äð°ä, биет бус хөрөнгө 1,190,755.48 төгрөг ääêíä. Ääíñíü çíêêä ääðääð ääêäëääð õííõíí.
¬ÍÝÄÄ ÝÇÝÌØÊÄ×ÊÊÍ °Ì×ÊÊÍ ÕÄÐÜÕÄÄ	PRICE TO BOOK RATIO - (P/B)	Íýäê õõäüõääíü çäð çýýêêéí çíêêä ääíñíü çíýä õäðüõõóêñíääð õõõäéí êíííäíêéí õõäüõääíü çíý °íä°ð ýñäýê ääää çíýýäñýíêêä õäðõóêíä.	¬íý ää ýçýí øêä÷êéí °í÷êéí õäðüõäää õííõíõäíí ääðääð õííü,íäíð õííõíí. Yнэ эзэмшигчийн өмчийн харьцаа = $\frac{\text{Зах зээлийн үнэ}}{\text{Дансны үнэ}}$ 2011 ííü Улсын их дэлгүүр ÕÊ-êéí íýäê õõäüõääíü çäð çýýêêéí äõíääê çíý 481 ð°äð°ä, ääíñíü çíý 20.5 ð°äð°ä ääêñäí äíê çíý ää ýçýí øêä÷êéí °í÷êéí õäðüõäää ääðääð ääêäëääð õííõíí.
Õ°Ð°ÍÄÊÊÍ °Ä°°Æ	RETURN ON ASSET- (ROA)	Õ°ð°íäêéí °ä°°ê íü íêêð õ°ð°íäêéí íýä ð°äð°ä õõõäíä íääíä ääêäää õýäýð äøäêéí õýíäýý êýððêêêéíý. Õõõäéí õ°ð°íäêä äøêäëäí íêñíí õýäýð äøäêéí õýíäýý °íä°ð ääêõ õõñäí °ä°°ê ñäêí ääêíä.	Õ°ð°íäêéí °ä°°êêêä õííõíõäíí ääðääð õííü,íäíð õííõíí. Хөрөнгийн өгөөж = $\frac{\text{Цэвэр ашиг}}{\text{Нийт хөрөнгө}}$ Улсын их дэлгүүр ÕÊ-êéí 2011 ííü ñäíðçíêêéí ääêäíäíä õõñäääñäíääð íêêð ð°ä°íä° 11,491,420,350.6 ð°äð°ä, õýäýð äøêä -2,982,774,730.16 т°äð°ä ääêíä. Õ°ð°íäêéí °ä°°êêêä ääðääð ääêäëääð õííõíí.
ÝÇÝÌØÊÄ×ÊÊÍ °Ì×ÊÊÍ °Ä°°Æ	RETURN ON EQUITY- (ROE)	Ýýý õäðüõää íü õõäüõää ýçýí øêä÷êéí õ°ð°íäêéí íýä ð°äð°ä õõõäíä íääíä äóê äøäêéí õýíäýýä êýððêêêéíý. °ä°°ð õýêäýê, êíííäíê ð°ä°íä° íðóóêää÷äíü í°íäêä äøêäëäí õýð äøêä íêä ääêääää êýððêêêéíý. Ýýý õäðüõää êõ ääêõ õõñäí ñäêí.	Ýçýí øêä÷êéí °í÷êéí °ä°°êêêä õííõíõäíí ääðääð õííü,íäíð õííõíí. Хөрөнгийн өгөөж = $\frac{\text{Цэвэр ашиг}}{\text{Эзэмшигчийн өмч}}$ Улсын их дэлгүүр ÕÊ-êéí 2011 ííü ñäíðçíêêéí ääêäíäíä õõñäääñäíääð ýçýí øêä÷êéí °í÷ 759,061,125.64 ð°äð°ä, õýäýð äøêä -2,982,774,730.16 ð°äð°ä ääêíä. Õ°ð°íäêéí °ä°°êêêä ääðääð ääêäëääð õííõíí.
			Хөрөнгийн өгөөж = $\frac{-2,982,774,730.16}{11,491,420,350.6} = -26\%$
			Хөрөнгийн өгөөж = $\frac{-2,982,774,730.16}{759,061,125.64} = -393\%$